

**«Банк ісі» пәні бойынша Педагогтердің білімін бағалауға арналған
тест спецификациясы**

- 1. Мақсаты:** Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтарды аттестаттау барысында педагогтердің білімін бағалауға арналған тест тапсырмалырын әзірлеу.
- 2. Міндеті:** Педагогтардың біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.
- 3. Мазмұны:** 04120100 "Банк және сақтандыру ісі" мамандығы, 3w04120101 «Сақтандыру агенті»; 3w04120102 «Несие агенті»; 4s04120103 «Банк операциялары бойынша менеджер» біліктіліктері үшін педагог қызметкерлерді аттестаттауға арналған «Банк ісі» пәні бойынша тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Банктер және банк жүйесі	01	Банк ісінің пайда болуы және дамуы.Қазақстанда банк ісінің қалыптасу және даму тарихы.Банк жүйесі. Қазақстандағы банк жүйесі дамуының кезеңдері және банк реформасы. Нарықтық экономикадағы банктің рөлі.
02	Коммерциялық банктер және олардың қызметін ұйымдастыру	02	Коммерциялық банктер – банк жүйесінің негізгі буыны. Коммерциялық банктер, олардың жіктелуі. Қазақстанның қазіргі кездегі екінші деңгейдегі банктердің жалпылама сипаттамасы. Коммерциялық банктердің ұйымдастырушылық құрылымы. Банкті басқару құрылымы.Коммерциялық банктердің клиенттермен және ҚР Ұлттық банкімен қарым – қатынастары.
03	Коммерциялық банктердің ресурстары	03	Меншікті капитал, оның қызметі және қаржыландыру көздері.Тартылған қаражат.Қарыз қаражаттар.
04	Банк қызметін реттеу	04	Банк қызметін реттеу мен қадағалаудың мәні, қажеттілігі мен мазмұны.Банк қызметін реттеу әдістері.Банк қызметін мемлекеттік реттеу мен қадағалаудың даму және жетілдіру кезеңдері.
05	Банктің табыстары мен шығыстары	05	Коммерциялық банктің табыстары. Банктің шығыстарының жіктелуі. Банк пайдасы және оны басқару.
06	Банктердің активтерінің сипаты мен сапасы	06	Коммерциялық банктің активтерінің құрамы мен құрылымы.Банк активтерінің сапасы.Коммерциялық банктің активін басқару.
07	Банктердің лизингтік, трасталық, факторингтік және форфейтингтік операциялары.	07	Қазіргі кезеңде лизингтің пайда болуы және дамуы. Траст операциялардың мәні. Факторингтің мәні мен мүмкіндіктері. Форфейтинг операцияларының мәні және олардың факторингтен айырмашылығы.
08	Банк тәуекелдерін басқару	08	Банк тәуекелдерінің мәні мен жіктелуі.Несиелік тәуекел.Пайыздық тәуекел.Өтемпаздық тәуекел.Валюталық тәуекелдер.Инвестициялық тәуекелдер.
09	Банктік несиелік операциялары және оларды ұйымдастыру.	09	Банктік несиелердің жіктелімі.Банктік несиелеуді ұйымдастыру жүйесі. Несиелеу процесін ұйымдастыру.
10	Коммерциялық банктердің өтімділігі және оны басқару	10	Банк өтімділігінің мәні, оның рөлі, факторлары мен функциясы.Өтімділікті өлшеу көрсеткіштері және оларды есептеу әдістері. Банк қызметін өтімділігі

		тұрғысынан талдау.Активтерді басқару арқылы банк өтімділігін басқару.Пассивтерді басқару арқылы банк өтімділігін басқару.
Мәтінмәндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық көрсеткіштер, сурет және т.б.).		

4. Тапсырмалар мазмұнының сипаттамасы:

Банктер және банк жүйесі. Банк ісінің пайда болуы және дамуы.Қазақстанда банк ісінің қалыптасу және даму тарихы.Банк жүйесі. Қазақстандағы банк жүйесі дамуының кезеңдері және банк реформасы. Нарықтық экономикадағы банктің рөлі.

Коммерциялық банктер және олардың қызметін ұйымдастыру. Коммерциялық банктер – банк жүйесінің негізгі буыны. Коммерциялық банктер, олардың жіктелуі. Қазақстанның қазіргі кездегі екінші деңгейдегі банктердің жалпылама сипаттамасы. Коммерциялық банктердің ұйымдастырушылық құрылымы. Банкті басқару құрылымы.Коммерциялық банктердің клиенттермен және ҚР Ұлттық банкімен қарым –қатынастары.

Коммерциялық банктердің ресурстары. Меншікті капитал, оның қызметі және қаржыландыру көздері.Тартылған қаражат. Қарыз қаражаттар.

Банк қызметін реттеу. Банк қызметін реттеу мен қадағалаудың мәні, қажеттілігі мен мазмұны.Банк қызметін реттеу әдістері.Банк қызметін мемлекеттік реттеу мен қадағалаудың даму және жетілдіру кезеңдері.

Банктің табыстары мен шығыстары. Коммерциялық банктің табыстары. Банктің шығыстарының жіктелуі. Банк пайдасы және оны басқару.

Банктердің активтерінің сипаты мен сапасы. Коммерциялық банктің активтерінің құрамы мен құрылымы.Банк активтерінің сапасы.Коммерциялық банктің активін басқару.

Банктердің лизингтік, трасталық, факторингтік және форфейтингтік операциялары. Қазіргі кезеңде лизингтің пайда болуы және дамуы. Траст операциялардың мәні. Факторингтің мәні мен мүмкіндіктері. Форфейтинг операцияларының мәні және олардың факторингтен айырмашылығы.

Банк тәуекелдерін басқару. Банк тәуекелдерінің мәні мен жіктелуі.Несиелік тәуекел.Пайыздық тәуекел.Өтемпаздық тәуекел.Валюталық тәуекелдер.Инвестициялық тәуекелдер.

Банктік несиелік операциялары және оларды ұйымдастыру. Банктік несиелердің жіктелімі.Банктік несиелеуді ұйымдастыру жүйесі. Несиелеу процесін ұйымдастыру.

Коммерциялық банктердің өтімділігі және оны басқару.Банк өтімділігінің мәні, оның рөлі, факторлары мен функциясы.Өтімділікті өлшеу көрсеткіштері және оларды есептеу әдістері. Банк қызметін өтімділігі тұрғысынан талдау. Активтерді басқару арқылы банк өтімділігін басқару.Пассивтерді басқару арқылы банк өтімділігін басқару.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмасын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындау ұзақтығы орташа – 1-1,5 минут.

8. Бағалау: Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептеледі.

Төрт жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға 0 балл алады.

9.Ұсынылатын әдебиеттер:

1. "Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын енгізу туралы"1993 жылғы 12 қарашадағы

Қазақстан Республикасының Заңы.

2. "Қазақстан Республикасының Ақша жүйесі туралы"1993 жылғы 13 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңы.
3. "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы"1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы.
4. "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы"1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңы.
5. "Ақша төлемі мен аударымы туралы"1998 жылғы 29 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңы.
6. "Қазақстан Республикасындағы вексель айналысы туралы"1997 жылғы 28 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңы.
7. "Бағалы қағаздар рыногы туралы"1997 жылғы 5 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы.
8. "Валюталық реттеу туралы"Қазақстан Республикасының 1996 жылғы 24 желтоқсандағы Заңы.
9. Банк ісі: Сейтқасымов Ғ.С., Астана. ISBN 9965-839-08-5.,2009 ж.
10. Банк ісі: Мақыш С.Б., Алматы. ISBN 9965-783-66 -7.,2007 ж
11. Банк ісі: Хамитов Н.Н. Алматы. ISBN 9965-783-09-8., 2006ж.
- 12.Ақша, несие, банктер теориясы: Мақыш С.Б. Алматы ISBN 978-601—288-026-7., 2011 ж.
- 13.Қазақстанның банк жүйесі:Сейітқасымов Ғ., Бекболатұлы Ж., Кәрімжанов С. Алматы. ISBN 978-601-225-026-8., 2008ж